

Abbaye Saint-Joseph de Clairval
F – 21150 Flavigny-sur-Ozerain

Dierbare Vriend van de Abdij Saint-Joseph de Clairval,

«**D**oor zijn openbaring, spreekt de onzichtbare God, uit de overvloed van zijn liefde, tot de mensen als tot zijn vrienden en gaat Hij met hen om, teneinde hen uit te nodigen tot de gemeenschap met Hem en hen daarin op te nemen. Het overeenstemmend antwoord op deze uitnodiging is het geloof. Door het geloof onderwerpt de mens zijn verstand en wil geheel aan God... Het geloofsmotief ligt niet in het feit dat de geopenbaarde waarheden ons in het licht van ons natuurlijk verstand als waar en begrijpelijk voorkomen. Wij geloven 'op gezag' van God zelf, die openbaart en zich niet kan vergissen en niet kan bedriegen. Opdat de hulde van het geloof niettemin overeenstemt met ons verstand, heeft God gewild dat de inwendige bijstand van de heilige Geest vergezeld gaat van de uitwendige bewijzen van zijn openbaring» (KKK 142,143,156).

Op de eerste plaats gaat het erom degene die in de naam van God spreekt te bekrachtigen. *Mannen van Israël, luistert*, verklaart H.Petrus, op de dag van Pinksteren: *Mannen van Israël, luistert naar deze woorden: Jezus de Nazareeër was een man wiens zending tot u van Godswege bekrachtigd is. Gij kent immers zelf de machtige daden, wonderen en tekenen... Hem hebt gij door de hand van goddelozen aan het kruis genageld en gedood. Maar God heeft Hem ten leven opgewekt* (Hnd 2, 22-24). «Dit getuigenis, verklaart Paus Johannes Paulus II, bevat een synthese van het gehele messianistische werk van JEZUS van Nazareth... *De wonderen en tekenen* getuigden ervan dat Degene die ze volbracht waarlijk de Zoon van God was» (*Generale Audiëntie (GA)* van 11 november 1987). De evangelist H. Johannes verklaart eveneens: *Nog vele andere tekenen heeft JEZUS gedaan in het bijzijn van zijn leerlingen, welke niet in dit boek zijn opgetekend, maar deze hier zijn opgetekend, opdat gij moogt geloven, dat JEZUS de Christus is, de Zoon van God en opdat gij door te geloven leven moogt bezitten in zijn Naam* (Joh 20,30-31).

Bovendien zullen de gelovigen zelf in de loop van de eeuwen "wonderbare tekenen" verrichten in de naam van JEZUS; de goddelijke Meester heeft het tegenover zijn apostelen aangekondigd: *Geloof Mij: Ik ben in de Vader en de Vader is in Mij. Of gelooft het anders omwille van de werken. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u wie in Mij gelooft, zal ook zelf de werken doen die Ik doe. Ja, grotere dan die zal hij doen* (Joh 14,11-12). «Het wezenlijke doel van deze tekenen, verduidelijkt Johannes Paulus II, is aan de wereld de bestemming en de roeping van de mens tot het Rijk Gods te laten zien» (*GA* van 13 januari 1988). Deze "wondertekenen" zijn echter bij sommigen op een antibovennatuurlijk vooroordeel gestoten «dat Gods macht zou willen beperken of voorbehouden aan de natuurlijke orde der dingen, alsof ze God wilden verplichten zich aan haar wetten te houden» (*GA* van 9 december 1987). Bijgevolg zijn er tegenwoordig veel mensen, in het gevolg van beroemde auteurs wier invloed verre van uitgedoofd is, die het bestaan of de mogelijkheid van een wonder ontkennen.

Geen enkel houten been!

In 1874 bezoekt Emile Zola het heiligdom Lourdes. Voor de talloze ex-voto's in de grot verklaart hij spottend: «Ik zie veel wandelstokken, veel krukken maar geen enkel houten been». Hij bedoelde dat men in Lourdes of elders nog nooit een ontbrekend of geamputeerd lid had gezien dat weer tot leven was gekomen of weer was aangegroeid. Zo ook Jean-Martin Charcot, beroemd neuroloog in zijn tijd (1825-1893): «Wanneer we de catalogus raadplegen van de zogenaamde "wonderbare" genezingen in Lourdes of elders, is nog nooit geconstateerd dat door het geloof een geamputeerd lidmaat weer is aangegroeid». Deze verklaringen die zijn bedoeld als uitdaging, beogen in naam van de rede en de kritische geest, het geloof in het bestaan van een bovennatuurlijke wereld te ondergraven. Ernest Renan verklaart zonder omwegen: «Hetgeen we aantijgen is het bovennatuurlijke... Tot op heden is nog nooit een "wonder" gebeurd dat door geloofwaardige getuigen waargenomen en met zekerheid vastgesteld is» (Voorwoord in *Het Leven van Jezus*).

Wonder en bovennatuurlijke wereld zijn inderdaad met elkaar verbonden. Door het bestaan van het ene te weigeren, ontkennen de rationalisten de mogelijkheid van het andere. De evangelische vertellingen worden dus naar het rijk der fabelen verwezen, welke evenwel «zo niet even geloofwaardig dan wel geloofwaardiger zijn als degenen die in andere historische werken voorkomen» (Johannes Paulus II, *GA* van 9 december 1987). De evangelische wonderen zijn feiten die werkelijk hebben plaatsgevonden en die werkelijk verricht zijn door Christus; degenen die er verslag van doen hebben er soms met hun bloed getuigenis van afgelegd. Van de Evangelieën bezitten we heel wat oudere en talrijkere manuscripten dan van de profane geschriften uit de Oudheid die als historisch worden beschouwd.

Wat is een wonder? Het is een zintuiglijk waarneembaar feit dat zich voordoet buiten of boven de handelwijze van de geschapen natuur uit; het geeft daardoor blijk van de tussenkomst van een boven de

natuur verheven macht. Welnu, er zijn wonderen waargenomen: «De geschiedenis van de Kerk, en in het bijzonder de processen die zijn gevoerd voor de heiligverklaringen...vormen een documentatie die, zelfs onderworpen aan de strengste historisch, medisch wetenschappelijke kritiek, het bestaan bevestigt van *de kracht van boven* (Lc 24,49) die werkzaam is in de orde van de natuur en deze voorbijstreeft» (Johannes Paulus II, GA van 13 januari 1988).

Renan gelogenstraft

Het wonder dat we nu gaan vertellen dateert van ver voor Renan. Het betreft geen droom, noch fabel, maar een feit dat met al zijn omstandigheden is voorzien van onweerlegbare historische bewijzen. Dit feit logenstraft categorisch de bewering van Renan... Om een merkwaardige reden is het wonder buiten Spanje drie eeuwen lang zo goed als onbekend gebleven. De begunstigde, Miguel Juan Pellicer, is volstrekt bekend dankzij talloze informaties die zijn bewaard in de archieven van de parochie van Calanda (provincie Aragon, noord-Spanje), welke een moedig persoon voor plundering en vernietiging tijdens de burgeroorlog van 1936 heeft weten te behoeden.

Miguel Juan Pellicer ontvangt het doopsel op 25 maart 1617. Hij is het tweede van acht kinderen van eenvoudige en een deugdzaam leven leidende boeren. Het onderwijs van het kind beperkt zich tot de catechismus. Dankzij deze elementaire godsdienstige vorming schiet in hem een eenvoudig maar gedegen katholiek geloof wortel dat is gebaseerd op het regelmatig ontvangen van de sacramenten en op een vurige kinderlijke devotie voor de Maagd MARIA, die in Zaragoza wordt vereerd als *Nuestra Señora del Pilar* (Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar), patrones van Spanje. Rond zijn negentiende of twintigste gaat Miguel als landarbeider in dienst bij een oom van moeders kant, in de provincie Valencia. Eind juli 1637 is hij op weg naar de boerderij met twee muilezels die een met koren beladen kar voorttrekken, valt van het span en krijgt een van de wielen van de kar over zijn been, onder de knie, met een fractuur van het scheenbeen als gevolg.

Oom Jaime vervoert de gewonde zonder dralen naar het naburige stadje en vervolgens naar Valencia dat zo'n zestig kilometer verderop ligt en waar hij op 3 augustus aankomt. Miguel blijft er vijf dagen. Verscheidene remedies worden op hem beproefd, echter zonder resultaat. Hij keert dan terug naar Zaragoza waar hij begin oktober 1637 aankomt. Hij wordt uitgeput en met koorts opgenomen in het Real Hospital de Gracia. Daar wordt hij onderzocht door Juan de Estanga, professor aan de universiteit van Zaragoza, hoofd van de chirurgische afdeling, en door twee meesters chirurgijnen, Diego Millaruelo en Miguel Beltran. Wanneer deze doktoren de vergevorderde aantasting van het been vaststellen komen ze tot de slotsom dat het enige middel ter redding van het leven van de zieke amputatie is. Wanneer ze hun getuigenis voor de rechter afleggen zullen deze artsen het been beschrijven als «zeer ontstoken in het bindweefsel en diep aangetast», zozeer zelfs dat

het er «zwart» uitzag. Ongeveer midden oktober gaan Estanga en Millaruelo over tot opereren: het rechterbeen wordt op «vier duimen onder de knie» afgesneden. Hoewel ingedommeld door de alcoholische drank en de in die tijd gebruikelijke narcotica, lijdt de patiënt de vreselijkste pijn: «Tijdens de kwelling, zo zullen de getuigen zeggen, riep de jongeman voortdurend en vol vuur de Maagd van Pilar aan». Een student in de chirurgie, Juan Lorenzo García genaamd, is belast met het waardig begraven van het afgehakte been in het deel van de begraafplaats dat voor dit doel is gereserveerd. In die tijd van geloof vereiste de eerbied jegens het lichaam dat is bestemd om weer te verrijzen, dat zelfs de anatomische resten met piëteit werden behandeld. Garcia zal later verklaren het stuk been horizontaal te hebben begraven, «in een gat zo diep als de spanne van een hand», ofwel éénentwintig centimeter volgens de Aragonese maat.

De macht van de Maagd

Na enkele maanden in het hospitaal te zijn geweest en zelfs voor zijn wond weer helemaal was genezen gaat Miguel naar het heiligdom “van Pilar” op ongeveer één kilometer afstand en bedankt de Maagd dat ze «hem het leven had gered zodat hij verder kon gaan met haar te dienen en blijk te geven van zijn devotie»; vervolgens verzoekt hij haar met aandrang voor hem te verkrijgen dat hij «van zijn werk zal kunnen leven». In de lente van 1638 verschaffen de beheerders van het hospitaal hem een houten been en een kruik. Ter overleving blijft de jongeman niets anders over dan “pordiozero” te worden, dat wil zeggen bedelaar met toestemming van het Kapittel der kanunniken van het heiligdom “van Pilar”. Zaragoza telt dan vijfentwintigduizend inwoners: het merendeel komt de H.Maagd iedere dag een groet brengen. De aandacht van die talloze bezoekers wordt getrokken door het lijdend gelaat van deze kreupele jongeman die een beroep doet op hun liefdadigheid. Miguel woont iedere dag de heilige mis bij in het heiligdom; aan het slot daarvan zalft hij de stomp van zijn been in met olie van de lampen die voortdurend branden voor het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar. Professor Estanga kan uitleggen zoveel als hij wil dat die inzalvingen alleen maar vertraging van het dichtgaan van de wond tot gevolg kunnen hebben, Miguel vervolgt zijn devotioneel gebaar: deze daad van geloof in de macht van de Heilige Maagd is belangrijker voor hem dan de sanitaire voorschriften.

Begin 1640 keert Miguel terug naar zijn geboorteland. Gezeten op de rug van een ezeltje komt hij in de maand maart in Calanda aan. De reis van ongeveer 120 km heeft hem uitgeput; maar het liefdevol onthaal van zijn ouders geeft hem weer de nodige kracht. Miguel wordt spoedig 23 jaar. Daar hij de zijnen niet kan helpen door te werken, gaat hij weer uit bedelen. Tallozen zullen ervan getuigen dat ze de jonge invalide gezien hebben in de dorpen in de omstreken van Calanda, gezeten op een ezeltje, het halve been duidelijk in het zicht, om de liefdadigheid van de bewoners aan te spreken. Op 29 maart 1640 wordt dat jaar de 1600ste verjaardag gevierd

van «de komst in sterfelijk vlees» van de Maagd MARIA op de oevers van de Ebro, volgens het hardnekkig geloof van de mensen in de streek. Dat is de oorsprong van de wereldlijke verering van de Spanjaarden voor de Maagd van de Pilaar. In dezelfde tijd verschijnt in Leuven (destijds Spaans Vlaanderen) “de Augustinus”, een boek van bisschop Cornelius Jansen, die zijn naam zal geven aan het jansenisme, een leer die jammerlijk beroemd is geworden om het verwerpen van de Mariadevotie, de volkspiëteit, de bedevaarten, de processies en de aandacht van eenvoudige lieden voor wonderen als zijnde het zuivere geloof onwaardig...

Op de bewuste donderdag 29 maart doet Miguel zijn best om de zijnen te helpen door het vullen met mest van de draagkorven die het ezeltje krijgt te dragen. Hij doet het negen keer achter elkaar, ondanks zijn probleem zich op zijn houten been staande te houden. Wanneer de avond valt keert hij vermoeid en met nog meer dan gewoonlijk pijn aan de beenstomp weer naar huis. Die nacht moet de familie Pellicer op bevel van de gouverneur onderdak bieden aan een van de soldaten van de koninklijke cavalerie, op mars naar de grens om de Franse troepen terug te dringen: Miguel is gedwongen hem zijn bed af te staan en hij slaapt op een matras op de grond, in de slaapkamer van zijn ouders. Daar vlijt hij zich tegen tieners neer op zijn matras. Nadat hij zijn houten been heeft afgedaan spreidt hij een eenvoudige jas over zich heen, te kort om het hele lichaam te bedekken, want hij heeft zijn deken aan de soldaat geleend. Dan slaapt hij in....

Twee voeten en twee benen

Tussen half elf en elf komt de moeder van Miguel de slaapkamer in, een olielamp in de hand. Ze ruikt onmiddellijk «een lucht, een zoete geur». Geïntregeerd houdt ze haar lamp omhoog: van onder de jas die haar zoon bedekt die nog in diepe slaap verkeert steken niet één maar twee voeten, «de ene over de andere geslagen». Met stomheid geslagen gaat ze haar man halen: deze tilt de jas op: geen twijfel mogelijk, het zijn twee voeten, aan elk been één! Niet zonder moeite lukt het hun zoon wakker te maken. Miguel die zich beetje bij beetje rekenschap geeft van wat er is gebeurd, is verrukt; het eerste woord dat over zijn lippen komt is om zijn vader te vragen «hem de hand te geven en hem de beledigingen te vergeven die hij hem heeft kunnen aandoen». Deze spontane en directe reactie van nederigheid bij degene die de begunstigde is van een wonder, is een zeer sterk teken van de goddelijke oorsprong ervan. Wanneer men hem vraagt of hij er «enig idee van heeft hoe het is gebeurd», antwoordt de jongeman dat hij het niet zou weten, maar dat hij toen hij uit zijn slaap werd gehaald «juist aan het dromen was dat hij zich in de Heilige Kapel van Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar bevond en hij zijn beenstomp aan het inzalven was met lampolie, zoals hij gewoon was te doen». Voor hem staat het ook dadelijk vast dat Onze-Lieve-Vrouw van de Pilaar degene is die hem zijn afgesneden been heeft teruggebracht en het weer op zijn plaats heeft aangebracht. Tegenover de notaris verklaren de ouders op de volgende maandag dat zij «van oordeel zijn en

voor waar houden dat de Allerheiligste Maagd tot haar Zoon, Onze Verlosser, heeft gebeden en van God dit mirakel heeft verkregen vanwege Miguels gebeden of omdat zo Zijn geheimzinnige wegen zijn». Deze christenen zien duidelijk dat niet de Heilige Maagd de wonderen “verricht” maar dat, door haar smeekbede, zij ze verkrijgt van de Heilige Drie-eenheid. Hoe geliefd en geëerd ze ook is, de H.Maagd wordt niet beschouwd als een heidense godin, maar als een tussenpersoon tussen ons en haar Zoon, volgens de moederlijke rol die Deze haar zelf heeft toebedeeld toen Hij tegen H.Johannes zei: *Ziedaar uw moeder* (Joh 19,27).

Wanneer hij van de eerste emotie is bekomen begint de jongeman zijn been te bewegen en te betasten. Bij nadere beschouwing ontdekt men hierop tekenen van authenticiteit: het eerste is het litteken dat over was van het karrenwiel waardoor het scheenbeen was gebroken; daarnaast het spoor van de verwijdering van een flinke kiste, toen Miguel nog klein was; twee diepe krabben veroorzaakt door een doornachtige plant; tenslotte de sporen van een hondenbeet op de kuit. Miguel en zijn ouders zijn er dus zeker van dat «de Maagd van de Pilaar van God, Onze Heer, het been heeft verkregen dat meer dan twee jaar tevoren begraven was». Dat zullen ze onder geloofs-ede en zonder te aarzelen verklaren, tegenover de rechters in Zaragoza. Een krant uit die tijd, “l’Aviso Histórico” schrijft dd. 4 juni 1640, vooravond van de opening van het proces dat, ondanks de onderzoeken die zijn gedaan op de begraafplaats van het Hospitaal van Zaragoza, het begraven been niet is teruggevonden: het gat waar het in had gezeten was leeg!

Allen zijn verbijsterd

Op 30 maart, vrijdag van de Lijdensweek, feest van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten, verspreidt het nieuws zich in alle vroegte door het hele dorp. Don Juseppe Herrero, kapelaan van de parochie, komt naar de familie Pellicer, gevolgd door de “justicia”, die de functies van kantonrechter en verantwoordelijke voor de openbare orde in zich verenigt, de burgemeester en zijn wethouder, de koninklijke notaris en de twee artsen van Calanda. In processie wordt de wonderbaar genezen jongeman vergezeld naar de parochiekerk waar de overige inwoners hem opwachten. Allen, zo zeggen de documenten, zijn verbijsterd wanneer ze hem weer zien met zijn rechterbeen, terwijl ze hem tot de vorige dag ’s avonds hadden gezien met maar één been. De wonderbaarlijk genezen jongeman gaat te biechten en ontvangt de heilige communie tijdens de mis van dankzegging die wordt opgedragen door de kapelaan.

Toch ziet het been er in het begin niet bepaald mooi uit: paarsachtig van kleur, gekromde tenen, geatrofiëerde spieren en vooral van een lengte die een paar centimeter minder is dan die van het linkerbeen. Pas drie dagen later ziet het been er weer normaal uit en is het weer soepel en krachtig. Deze omstandigheden die met zorg zijn waargenomen en bestudeerd tijdens het proces bevestigen dat het niet gaat om een nummer van goochelkunst; er wordt mee bewezen dat het teruggekregen been inderdaad het been is dat twee jaar tevoren

was begraven, op meer dan 100 km afstand... In de volgende maand juni verklaren getuigen tegenover de rechters van Zaragossa dat Miguel “met zijn hak op de grond kan steunen, zijn tenen bewegen en moeiteloos kan rennen”. Men constateert bovendien dat het teruggevonden lidmaat «bijna drie duim langer is geworden», en dat het nu even lang is als het andere. Eén kenteken verdwijnt niet: het litteken dat een rode cirkel vormt op de plek waar het ene deel van het been aan het andere vast zit. Het is als een onuitwisbaar merkteken van het wonder.

«Er zou dus een wonder moeten worden vastgesteld door een bepaald aantal zinnige lieden die geen enkel belang hadden bij de zaak, verklaarde Voltaire. En hun getuigenissen zouden volgens de regels moeten worden vastgelegd: wanneer voor actes zoals de aankoop van een huis, een huwelijksvereenkomst, een testament al zoveel formaliteiten nodig zijn, hoeveel zijn er dan wel niet nodig voor de verificatie van dingen die van nature onmogelijk zijn?» (Artikel “Wonder” van zijn *Filosofisch Woordenboek*). Welnu, honderdtwintig jaar eerder is precies zo’n acte in Calanda opgesteld. Op maandag 1 april 1640, vierde dag na het wonder, gaan de pastoor en een kapelaan van Mazaleón, een 50 km verwijderd dorp, samen met de plaatselijke koninklijke notaris de werkelijkheid van de feiten verifiëren en stellen een officiële acte op.

Geen enkele dissonante stem

Aan het eind van diezelfde maand april besluit de familie Pellicer de Maagd van de Pilaar te gaan bedanken. In Zaragossa vraagt de gemeenteraad om opening van een proces opdat het gebeurde tot volledige klaarheid wordt gebracht. Op 5 juni, dat wil zeggen twee maanden en één week na het gebeurde, wordt het canonieke proces officieel geopend. Het is openbaar en niet met gesloten deuren. Meer dan honderd personen van verschillende maatschappelijke oorsprong nemen er aan deel. Tegen de betrouwbaarheid van het proces

Het wonder van Calanda, ondenkbaar en toch volledig aangetoond, is in staat om ons geloof te sterken in het bestaan van een onzichtbare wereld, die van God en zijn eeuwig Koninkrijk, waaraan wij zijn geroepen deel te nemen als zijn aangenomen kinderen. Daar ligt de hoogste en eeuwige werkelijkheid waaraan wij alle anderen moeten verbinden, zoals een voorzichtig man de middelen ordent naar gelang het doel. De wonderen onthullen vooral het beminnde en barmhartige Hart van God voor de mens, in het bijzonder voor de mens die lijdt, die in behoeftige omstandigheden verkeert, die om genezing, vergeving en medelijden smeekt. Zij dragen ertoe bij onze nimmer aflatende hoop op Gods barmhartigheid vaste grond te geven en sporen ons ertoe aan om vaak te zeggen: “Jezus, ik vertrouw op U!”

Dom Antoine Marie
o.s.b.

P.S. Gaarne ontvangen wij van u adressen van eventuele lezers, waarvoor bij voorbaat onze dank. Gaarne sturen wij u vlugschriften over het Katholiek Geloof, Scapulieren van de Berg Karmel met toelichtingen, de beloften van het Heilig Hart en de mysteries van de Rozenkrans.

– voor België : PRK 000-1339871-10 ten name van “Abbaye Saint-Joseph”.
– voor Nederland : Postbank 488 775 ten name van “Abbaye Saint-Joseph”, Girokantoor 's-Gravenhage.
U kunt ook met de bankkaart (Visa, CB, Mastercard, American express) op onze internet site betalen.

Fax: 00 33 3 80 96 25 29 – E-mail: abdij@clairval.com – <http://www.clairval.com/>